

4 böcker för hängmattan?

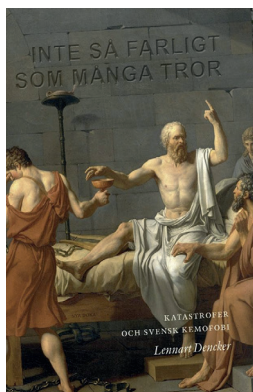
Två av böckerna är personliga berättelser som kretsar kring periodiska systemet. Att läsa någon av dem kan vara en bra uppvärmning inför Periodiska systemets år, som UNESCO har utsett 2019 till. De andra två böckerna kan istället bidra till nya argument när det handlar om att bemöta alternativa fakta när det handlar om läkemedel eller dieter.

Den siste alkemisten i Paris av Lars Öhrström, 20 SEK på Fri tanke.

Med utgångspunkt i personliga erfarenheter beskriver Lars Öhrström, som är professor i oorganisk kemi, historiska och aktuella händelser där grundämnen på något sätt spelat en central roll. Det handlar om konfliktmetaller, ädelstenar, tungt vatten och mycket

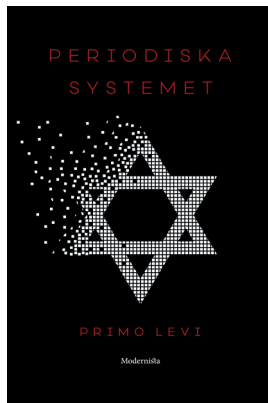
annat. Författaren bemödar sig med att i detalj förklara kemiska begrepp som oftast bara beskrivs på ytan i populärvetenskapliga böcker, t.ex. kopplingen mellan periodiska systemet och atomorbitaler eller vad pH betyder och hur beteckningen uppkom. Som kemilärare kan man både ha nytta och nöje av boken som nu går att köpa till ett oslagbart pris på förlaget Fri Tanke.

Inte så farligt som många tror av Lennart Dencker 161 SEK, på Adlibris, nyutgiven 2018.

Lennart Dencker, professor emeritus i toxikologi, vill med boken bidra till att popularisera sitt livslånga intresse för toxikologi. Författaren har valt att skriva i jagform och när han i inledningen tar upp frågor kring barn och toxiko-

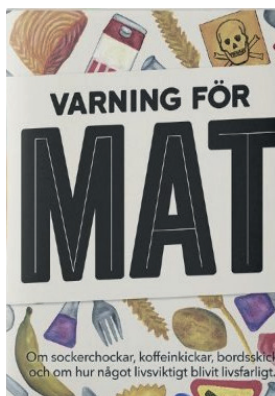
logi utgår han från sin egen uppväxt på en bondgård. Detta gör innehållet mer lättillgängligt och de vetenskapliga referenserna saknas knappast. Boken är indelad i två delar; I "Den vetenskapliga delen" beskrivs ingående hur läkemedel tas upp i kroppen hur forskning kring läkemedelseffekter går till. I "Den samhällsriktade delen" förklarar författaren bl.a. begrepp som dos och effekt, med många exempel från verkligheten. Boken är intressant, inte minst för en kemilärare, men tillhör troligen de mer krävande alternativen i hängmattan.

Periodiska systemet av Primo Levi. 190 SEK på Adlibris. Nyöversatt 2017, första gången utgiven 1975.

"Periodiska systemet" är en samling kronologiskt ordnade självbiografiska berättelser som kretsar kring grundämnen. Kemikunskaperna spelade på olika sätt en viktig roll i Primo Levis liv, inte minst när han som fånge i Auschwitz arbetade i ett kemilabb.

Författaren ger en inblick i vad kemistyrket kan innebära, både när det gäller konkreta arbetsuppgifter i en färgfabrik eller gruva men också när det gäller synen på omvärlden. "Kemistyrket lär en att övervinna, att rentav ignorera vissa aversioner som inte är nödvändiga eller medfödda [...]: materia är materia, den är varken ädel eller usel, den är gränslöst föränderlig och det spelar ingen som helst roll varifrån den närmast kommer." (s. 185). Boken har en fin översättning, även om vanadin är felstavat. Kombinationen av personlig berättelse och kemiska detaljer passar inte minst för en kemilärare.

Varning för mat, Jenny Jewert (red.), 149 SEK, Nyutgiven 2018

"Varning för mat" är en samling artiklar av 14 olika författare om följande olika aspekter av temat diet; historia, föräldraskap, klass, manliga kostideal, psykologi, vetenskap, magi, urbanisering, identitet, journalistik, filterbubblor, sociologi, etnologi och religion. Det är

fascinerande att fördjupa sig så många olika vinklingar på samma tema. Artiklarna är så lättlästa att de kan vara användbara direkt i undervisningen, åtminstone för elever på högstadiet och gymnasiet.